

**Advies inzake de rol van de Gemeenschap bij de ontwikkeling van de vervoersinfrastructuur
(Memorandum van de Commissie)**

De tekst waarop de adviesaanvraag betrekking heeft is nog niet bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 16 januari 1980 heeft de Commissie besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van artikel 75 en 198, eerste alinea, tweede zin, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd memorandum te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 25 en 26 februari 1981 te Brussel gehouden 185e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, in het bijzonder de artikelen 75 en 198, eerste alinea, tweede zin,

Gezien het schrijven d. d. 16 januari 1980 waarin de Commissie het Comité heeft verzocht advies uit te brengen over de rol van de Gemeenschap bij de ontwikkeling van de vervoersinfrastructuur (Memorandum van de Commissie),

Gezien het verslag betreffende de knelpunten en de verschillende mogelijke interventiemodaliteiten, dat het Comité tijdens zijn werkzaamheden ter informatie is toegezonden,

Gezien het besluit van zijn Voorzitter d. d. 20 februari 1980, de Afdeling voor vervoer- en communicatiewezens te belasten met het opstellen van een rapport en een advies (art. 22 van het Reglement van Orde),

Gezien het advies dat de Afdeling voor vervoer- en communicatiewezens tijdens haar 134e vergadering d. d. 12 november 1980 heeft opgesteld,

Gezien het rapport dat de heer Kenna, rapporteur, heeft ingediend,

Gezien de beraadslagingen tijdens zijn 185e zitting d. d. 25 en 26 februari 1981,

Overwegende dat het creëren van infrastructuurvoorzieningen van communautair belang een zaak is die de Gemeenschap om economische, sociale en regionale redenen alsmede in het belang van de energievoorziening ook financieel dient te steunen,

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT,

dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

I. ALGEMENE OPMERKINGEN

Het Comité heeft het Memorandum van de Commissie betreffende de ontwikkeling van de vervoersinfrastructuur, het „Knelpuntenverslag” en de mogelijke interventiemodaliteiten behandeld. Tegelijkertijd heeft het Comité de twee voorstellen van de Commissie bestudeerd die betrekking hebben op procedures voor de financiering van infrastructuurprojecten van communautair belang.

Gelet op deze twee voorstellen, de reeds door de Commissie verrichte werkzaamheden, en gezien de huidige financiële problemen van de Gemeenschap is het Comité van oordeel dat de Gemeenschap aan de vervoersinfrastructuur aandacht dient te besteden.

Daarom spreekt het Comité zijn voldoening uit over het door de Commissie genomen initiatief, een debat op gang te brengen over communautaire activiteiten op het gebied van de vervoersinfrastructuur.

In het rapport waarop dit advies is gebaseerd, worden uitsluitend de belangrijkste vraagstukken behandeld. Bijgevolg zal het Comité in zijn advies uitsluitend op de volgende punten ingaan:

1. Denkbeeld van een communautaire aanpak van de vervoersinfrastructuur

2. Tijdstip van communautaire maatregelen
3. Beschikbaarheid van gelden en financieringsmethoden
4. Definitie van het communautair belang
5. Verband met andere beleidsgebieden
6. Onderzoek en gegevens.

II. BIJZONDERE OPMERKINGEN

1. Denkbeeld van een communautaire aanpak

1.1. Gezien de betekenis van het vervoer moet het belang van een gecoördineerde aanpak op Gemeenschapsniveau ter ontwikkeling van de vervoersinfrastructuur worden ingezien en dit denkbeeld worden toegejuicht. Het Comité stemt in met de door de Commissie aangevoerde argumenten voor communautaire maatregelen op dit gebied.

1.2. De criteria voor de verlening van communautaire bijstand dienen zodanig te zijn dat de geselecteerde projecten leiden tot een netto-aanvulling van de communautaire infrastructuur en dat communautaire uitgaven niet teniet mogen worden gedaan of worden aangetast door besnoeiing van de nationale uitgaven. Tevens vestigt het Comité de aandacht op het belang van een communautair infrastructuurbeleid voor de regionale ontwikkeling.

2. Tijdstip van communautaire maatregelen

Hoewel het Comité beseft dat bij het uitwerken van een communautair beleid op dit gebied de huidige economische en financiële problemen in de Gemeenschap alsmede de problemen op het gebied van de energievoorziening en de energiekosten in aanmerking moeten worden genomen, is het toch van oordeel dat een infrastructuurbeleid zo belangrijk is dat dit zelfs onder de huidige omstandigheden bijzondere aandacht verdient. Hoewel het Comité uitzielt naar een speciaal instrument voor communautaire financiering, is het van oordeel dat meer gebruik dient te worden gemaakt van bestaande instrumenten ten einde een verbetering van de gemeenschappelijke vervoersinfrastructuur te bevorderen en aldus waardevolle ervaring met communautaire maatregelen te kunnen opdoen op basis van een aantal projecten.

3. Beschikbaarheid van gelden

Volgens het Comité kunnen communautaire maatregelen op het gebied van de vervoersinfrastructuur alleen volledig effect sorteren indien de Gemeenschap hiervoor voldoende geld ter beschikking stelt. In dit verband wijst het Comité in het bijzonder op het belang van een positief besluit over de thans bij de Raad in behandeling zijnde voorstellen betreffende

het creëren van instrumenten voor communautaire financiering. Het Comité dringt er bij de Lid-Staten op aan, met deze voorstellen akkoord te gaan.

Het Comité is zich er evenwel van bewust dat verbeteringen van de bestaande infrastructuur tegen geringe kosten tot stand kunnen worden gebracht door opheffing van bestuursrechtelijke knelpunten, in het bijzonder bij de grensovergangen (b. v. douaneformaliteiten). Dergelijke knelpunten dienen te worden opgeheven zonder een communautair besluit inzake de vervoersinfrastructuur af te wachten.

Naar het oordeel van het Comité zijn sommige criteria met betrekking tot de financieringsmethoden van essentiële betekenis. De financieringsmethoden dienen daarom:

- 3.1. zo flexibel en toereikend te zijn dat een zo groot mogelijk spectrum van projecten wordt bestreken;
- 3.2. van dien aard te zijn dat de financiering op een zo kort mogelijke termijn kan worden geregeld;
- 3.3. de inschakeling van Lid-Staten bij de selectie van projecten te vergemakkelijken en overleg met regionale en plaatselijke overheden te omvatten;
- 3.4. zodanig te zijn dat de bemoeienis van de betrokken nationale overheid of communautaire beheersinstantie met de uitvoering van infrastructuurprojecten wordt beperkt of hieraan een einde wordt gemaakt.
- 3.5. de opheffing van knelpunten die door bestuursrechtelijke procedures zijn ontstaan, te vergemakkelijken.

De communautaire bijstand dient zoveel mogelijk vruchten af te werpen.

4. Definitie van het communautair belang

De definitie van het „communautair belang” is van beslissende betekenis voor de vaststelling van een beleid inzake de vervoersinfrastructuur. Het Comité constateert dat in het „Knelpuntenverslag” met betrekking tot dit belangrijke vraagstuk een bijdrage daartoe wordt geleverd.

Volgens het Comité dienen bij de beoordeling van het communautair belang en van de projecten o. m. de volgende factoren in aanmerking te worden genomen:

- 4.1. de maatregelen van de Gemeenschap dienen een aanvulling te zijn op de infrastructuurprogramma's van de Lid-Staten;
- 4.2. de inbreng van de Gemeenschap dient de economische en sociale ontwikkeling te bevorderen;

4.3. de inbreng van de Gemeenschap dient zodanig te zijn dat de verkeersverbindingen naar en van kansarme regio's een voorkeursbehandeling krijgen;

4.4. de projecten dienen voor de regeringen van de Lid-Staten een stimulans te zijn, hun planning van de ontwikkeling van de infrastructuur af te stemmen op de handel tussen de Lid-Staten en op de economische groei;

4.5. de infrastructuurprojecten dienen te zijn afgestemd op andere beleidsgebieden;

4.6. de criteria die worden aangelegd dienen zo flexibel te zijn dat uiteenlopende projecten kunnen worden opgenomen in de infrastructuurprogramma's van afzonderlijke Lid-Staten;

4.7. als onderdeel van de vervoersinfrastructuur dienen havens, luchthavens en scheepvaartverbindingen eveneens onder het communautair belang te vallen.

4.8. Projecten die in de eerste plaats betrekking hebben op verbetering van natuurlijke of structurele onderdelen van de infrastructuur in plaats van vergroting van de capaciteit dienen ook in aanmerking te worden genomen. Hieronder zou eveneens uitbreiding of onderhoud van infrastructuurvoorzieningen vallen die een uitvloeisel zijn van het gemeenschappelijk vervoerbeleid, op voorwaarde dat de desbetreffende infrastructuur een onderdeel van het communautaire net is en aan alle overige criteria wordt voldaan.

5. Verband met andere beleidsgebieden

Het vervoer is een integrerend bestanddeel van de economische en sociale ontwikkeling. Het infrastructuurbeleid moet op deze ruimere doelstellingen zijn afgestemd. Daarom is het Comité van oordeel dat bij de ontwikkeling van een communautair infrastructuurbeleid de volgende beleidsgebieden ten volle in aanmerking moeten worden genomen:

5.1. *Regionaal beleid*

Volgens het Comité is de verbetering van de infrastructuur een belangrijke werkverschaffer en zal hierdoor de economische onevenwichtigheid tussen ontwikkelde en minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap worden verminderd.

5.2. *Milieubeleid*

De noodzakelijke verbetering van ons milieu en de vereisten op het gebied van de economische en sociale ontwikkeling moeten tegen elkaar worden afgewogen.

5.3. *Energiebeleid*

Het aandeel van het vervoer in het totale energieverbruik en in het verbruik van aardolieprodukten in de Gemeenschap bedraagt circa 14 resp. 24 %. Bij een energiebewuste aanpak moet in de vervoersinfrastructuur en op de hiermee verband houdende beleidsgebieden worden uitgegaan van het verbruik, de kosten en de beschikbaarheid van energie in de toekomst. Energieoverwegingen dienen een rol te spelen bij de selectie van projecten en bij het uitwerken van criteria om te bepalen wat van communautair belang is.

5.4. *Sociaal beleid*

Volgens het Comité zal een communautair beleid inzake de vervoersinfrastructuur bijdragen tot het creëren van werkgelegenheid en leiden tot meer mobiliteit onder de bevolking. Het Comité is er zich van bewust dat maatregelen van de Gemeenschap zullen bijdragen tot een groter sociaal en economisch welzijn, dan met maatregelen van de nationale overheid alleen kan worden bereikt.

6. Verder onderzoek en gegevens

Het Comité is ingenomen met het door de Commissie in juli van dit jaar gepubliceerde verslag betreffende de knelpunten en interventiemodaliteiten. Tevens constateert het Comité dat de Commissie op dit gebied verder actief is, en in het bijzonder een studie maakt van de criteria om te bepalen wat van communautair belang is. Volgens het Comité is dit soort onderzoek een zeer waardevolle bijdrage tot de ontwikkeling van een vervoersinfrastructuurbeleid. Het Comité legt er de nadruk op dat het onderzoek van de door de Lid-Staten ingediende projecten het voordeel heeft dat de projecten worden getoetst en op hun waarde worden beoordeeld.

Gedaan te Brussel, 26 februari 1981.

De Voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité
Tomas ROSEINGRAVE